

maatte erstatte dem ved andre Laan, og tillige vare værd for dem, der skulde modtage dem. Der er ganske vist, to Betragtninger, som kunde gjøre en noget anden Basis anbefalelig. Der er paa den ene Side Mange, der mene, at man skulde være særlig mild imod Tiendebyerne, og de gjøre navnlig gjældende, at de ikke ville træde Tiendeieerne for nær, og at de navnlig til Erstatning for den mulig mindre Rente, de vilde faae ved Afløsningen, til Gjengjæld vilde faae en stor Kapital fri, hvad der, unegtelig er en Behagelighed. Paa den anden Side er det til Gjengjæld gjort gjældende, at det ikke er rigtigt uden videre at ansætte Kornet til en Gjennemsnitspris, da Kornet skulde have en stigende Værdi. Den første af disse Betragtninger har gjort sig gjældende her i dette Thing, og den anden har med stor Styrke været fremsat i Landsthinget. Jeg kunde nu maaffe sige, at disse to Betragtninger kunne gaa lige op imod hinanden; men det er ganske vist, at i og for sig er neppe nogen af dem rigtig. Der foreligger ingen Sikkerhed for, at Tiendeieerne saaledes skulde mene, at det skulde være nogen stor Fordel for dem at faae deres Kapitaler frigjorte; men paa den anden Side er der heller ikke Noget som helst, som man kan holde sig til, der skulde tale for, at Kornet i Fremtiden skulde blive af en højere Værdi end Pengene. Det ene er muligt, og det andet kan ogsaa være muligt. Det, man tilfældigvis har set tidligere ved to store Prisrevolutioner — efter Amerikas Opdagelse og atter nu efter Aaret 1848 og følgende Aars store Guldbopdagelser — hvor Pengene virkelig ere faldne i Værdi, det siger i og for sig aldeles Intet med Hensyn til den Tid, som skal komme, denne nyeste Bevægelse er efter al Sandsynlighed vel igjen nu kommen tilende. Jeg tror altsaa, at fra et strengt Retfærdigheds og et strengt Billigheds Standpunkt kan det neppe anbefales for alle Parters Skyld at gaa en anden Vej end den, vi her have tilladt os at indstille til det høie Thing. De ville mellem mange Enkeltheder, som vistnok i høi Grad ville gjøre Krav paa Thingets Opmærksomhed og, som jeg antager, ogsaa vække Thingets

Interesse, se en lille Sag som den, at Præsterne leilighedsvis komme paa fast Gage, ialtsald faae Penge istedetfor Tiende; det — at Tienden bliver til Penge — er jo en Sag, som ikke blot det høie Thing, men selv den høitæredede Kultusminister, efter hans tidligere Ytringer, er fuldstændig enig med os i, og jeg tror ikke, at der kan være Noget at bemærke imod den Form, hvorunder vi have foreslaaet det. Forøvrigt rører vort Forslag saa lidt som muligt ved saadanne Spørgsmaal som f. Ex. disse Posters Opførelse paa Finantsloven, det griber ikke ind i den hele Strid, der har foreligget her under Behandlingen af Spørgsmaalet om Geistlighedens Lønning, idet vi have troet det rigtigt at holde denne Sag saavidt muligt udenfor alle de Stridspunkter, som ere komne frem, og som ikke nødvendigt vedrøre det Forslag, vi her forelægge. Det er jo en Selvfølge, at vort Forslag vistnok i mange Enkeltheder vil gjøre Krav paa en meget noie Undersøgelse fra Thingets Side, og jeg er overbevist om, at det ogsaa vil lade Forslaget blive en saadan Undersøgelse tildel, og at det vil forbedre de Enkeltheder, der sikkert nok i en saa stor, vigtig og omfattende Sag trænge til en Revision. Jeg holder mig tillige overbevist om, at det høie Thing vil anerkende, at vi her ikke blot ere gaaede ud fra, hvad der var hensigtsmæssigt, men tillige først og fremmest ud fra, hvad der i allerstrengeste Grad maatte siges at være retfærdigt. Jeg skal da paa det Bedste anbefale denne Sag til det høie Things videre Fremme.

Formanden: Exemplarer af Lovforslaget skulle blive omdelte.

Man gif derpaa til den næste Sag paa Dagsordenen, som var:

Valg af 7 Medlemmer til et Udvalg angaaende „Forslag til Lov om Medlæggelse af Finantshovedkassen.“

Dette Valg foretoges efter Reglerne for Forholdstalsvalg paa Begjæring af: Clausager, B. Christensen, P. Nielsen, Berg, S. Jensen, E. Andersen, P. Pedersen (Maribo Amts 1ste